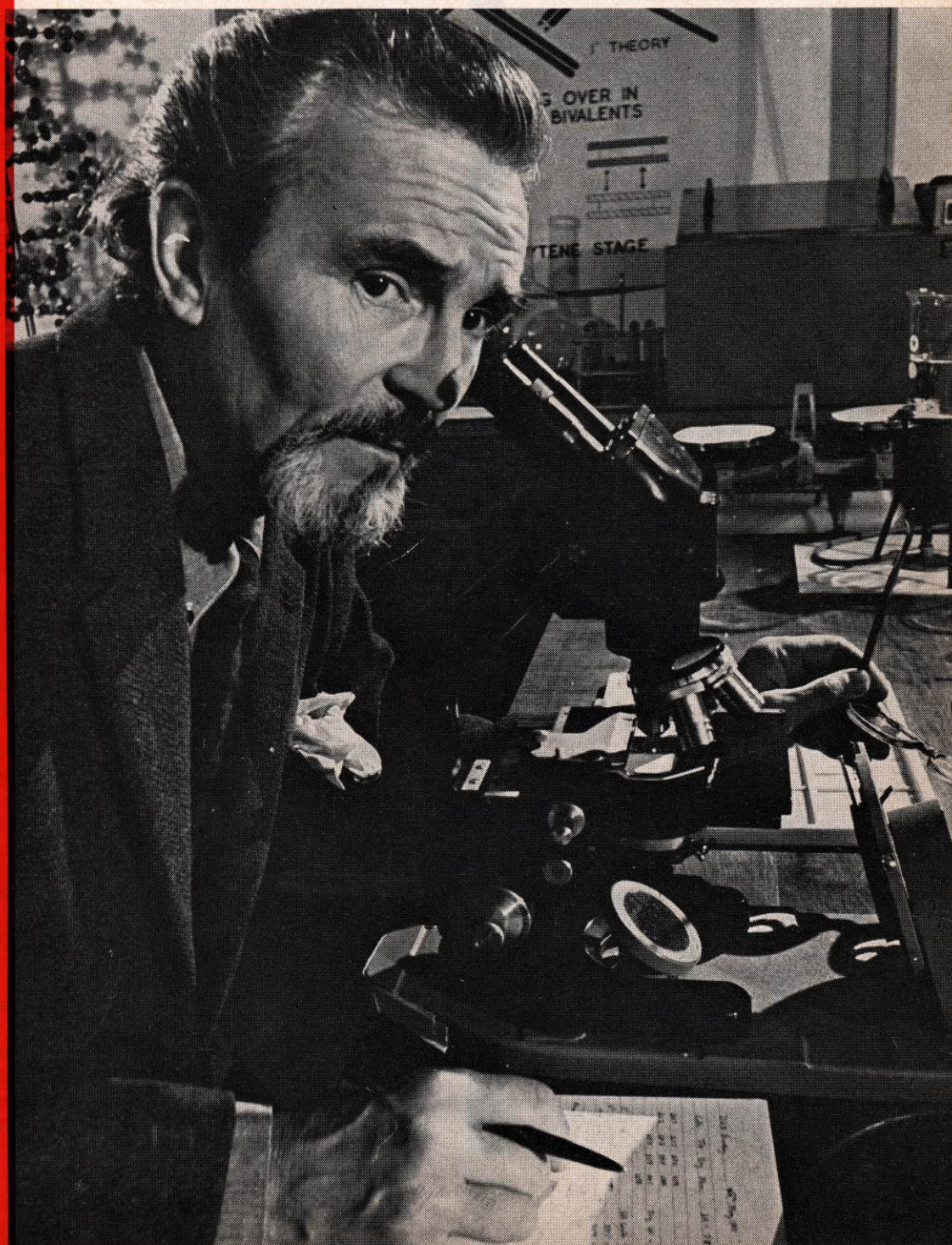

23_03_017

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **6** 1969

Bildet på forsiden:

Er vitenskapen i stand til å overvinne døden? Den nye filmen *Happy Deathday* (Til lykke med dødsdagen) som bygger på Peter Howards siste skuespill med samme tittel, stiller dette spørsmålet. Men filmen handler ikke bare om vitenskap. Det er et menneskelig drama som utspilles.

Filmen er produsert av Westminster Productions i England. Den ble vist på en lukket forestilling i Oslo nylig. Vitenskapsmannen (på bildet) spilles av Clement McCallin. Se omtale på sidene 8—9.

Ny programpost i valgkampen

Sommeren kommer til å stå i valgkampens tegn, i alle fall i pressen. Statistikk, løfter, anklager, påstander og programmer hvirvler om ørene på oss.

Det er en stor ting at en styresmakt må stå til rette for sine gjerninger, eller mangelen på dem. Den som kjenner trommeilden av ensrettet propaganda i et diktatur vet å sette pris på det.

Er det for freidig å foreslå at samtlige partier burde prioritere en moralsk opprustning i sine valgprogram? Realpolitikkenes strenge bud skulle egentlig påby det.

- Det er nødvendig med boliger. Men hva skal sikre sunne hjem, med enhet og tillit mellom familiemedlemmene?
- Det er nødvendig å bli klar over hvilket skattesystem som er mest rettferdig og tillater minst snyteri. Men hva skal styrke ansvarsfølelsen for andres behov og gi vårt folk viljen til ærlighet?
- Det er nødvendig å kjempe for øket U-hjelp. Men hva skal skape en ny motivering som gir oss viljen til å ofre?
- Det er nødvendig å gi støtte til kulturlivet. Men hva skal frigjøre de skapende krefter i oss alle?

Det er ikke realpolitikk å henvise disse spørsmålene til prekestolen eller andre fora. Det hører med til godt lederskap å gi menneskene noe å leve for, såvel som noe å leve av.

Vårt forslag er: Gjør moralsk opprustning til et sentralt spørsmål i valgkampen. Selvsagt risikerer en at alle partier samtykker på dette punktet. Men den sjansen får vi heller ta.

FUSK I STRUKTUREN

Av arkitekt Valdemar S. Hansteen

Hva er det grunnleggende, det som må komme først? Menneskets forvandling eller endring av samfunnsstrukturen? Denne spørsmålsstilling dukker stadig opp i diskusjoner om menneskets fremtid, menneskehetens være eller ikke være.

Struktur er et grunnleggende begrep i bygningsteknikken. Når en bygning planlegges, er noe av det viktigste å fastslå dens konstruktive struktur. Denne må kunne fremstilles rasjonelt, ha nødvendig bærekraft og — ikke minst — være grunnlag for estetisk utforming.

Som arkitekt må jeg arbeide i team med andre tekniske eksperter for å finne frem til en riktig struktur for den aktuelle byggeoppgave. Gjelder det kompliserte bygg, kan det ta år å utarbeide de detaljerte planer og beskrivelser som må foreligge når bygget skal realiseres. Skulle man da av økonomiske eller andre grunner bli nødt til å oppgi byggingen, er alt dette tegne- og skrivebordsarbeid redusert til en verdiløs papirhaug.

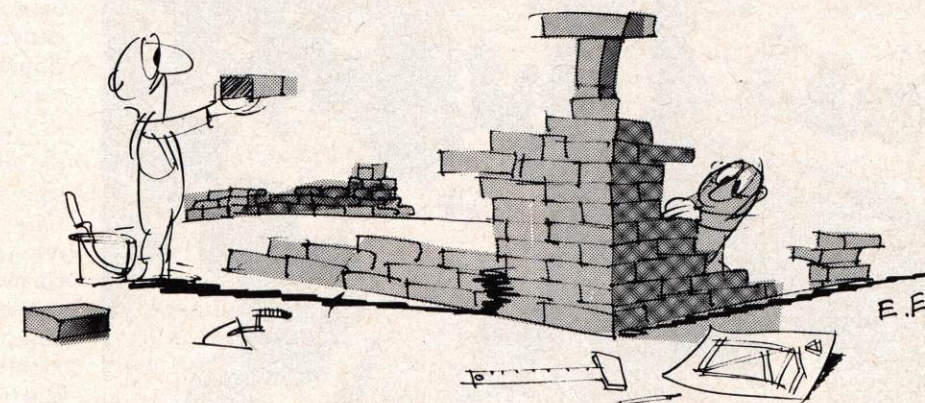
Men forutsetter vi at bygget blir oppført, avhenger det av bygningsmaterialets kvalitet om den uttenkte struktur skal gi det tiltenkte resultat. Med mindreverdige materialer, som ikke tilfredsstiller de krav konstruksjonen forutsetter, vil det hele være mislykket. Bygget vil bryte sammen, eller på annen måte bli uskikket til det formål det er planlagt for. Da kan strukturen i seg selv — om aldri så dyktig gjennomtenkt i teori — ikke redde situasjonen. Materialfusk, kanskje på et eneste punkt, kan være nok til fullstendig fiasko.

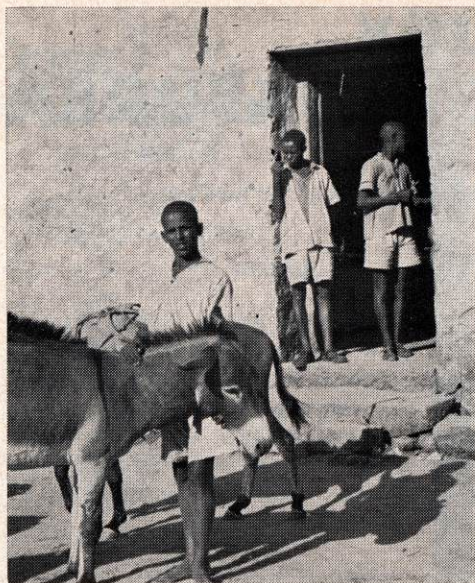
Det materiale menneskesamfunn bygges av er mennesket selv. Hvilken som helst samfunnsstruktur er avhengig av dette materiales kvalitet, om resultatet skal bli godt. Den kyndigste statsviter kan ikke tenke ut en samfunnsform som funksjonerer uavhengig av de mennesker som gjør den teoretiske struktur til et levende samfunn. Dette legger ansvar på hver enkelt av oss. Ansvar for å realisere en livsform av en kvalitet som vårt samfunns struktur forutsetter. En eneste fuser kan påføre fellesska-

pet ubotelig skade. Ingen har rett til å si: Hva jeg gjør eller ikke gjør spiller ingen rolle. Fusk som blir kotyme, som i stillhet glir inn i gjengs praksis, blir som sopp i et hus. Vi vet resultatet. En vakker dag ryker en bærebjelke. Det kan bety katastrofe.

Imidlertid er det ikke nok at jeg som arkitekt foreskriver første-klasses materialer og påser at de blir brukt. De må også brukes på den strukturelt riktige måte, en måte materialene egner seg for, og i teknisk riktig sammenheng. Ellers blir bygget mislykket og materialene bortkastet.

Dette gjelder også samfunns-livet. Velmenende, ærlige og hederlige mennesker utgjør ikke uten videre et godt samfunn. I et demokrati er alle forpliktet til å leve med åpne øyne, være villige til å se strukturelle svakheter i samfunnet og gå inn for å rette dem. Jeg har ikke lov til å slå meg til ro med at «jeg er da et bra menneske», og så toe mine hender. For da er det nettopp noe med kvaliteten som ikke er i orden.

Eselet er ennå uunnværlig i dagens Etiopia.

Den nye Expo-hallen i Asmara hvor konferansen fant sted.

Til venstre: Generalgubernøren i Eritrea, Ras Asrate Kassa, mottar Rajmohan Gandhi i Tronsalen.

Under: 7 000 mennesker i Dronning Sheba fotballstadion hører den britiske fagforeningsmannen Frank Abbot tale.

BARRIERER BRYTES NED

Afrikane og asiater ved verdenskonferanse i Etiopia

Etter varmen og støvet i India var det som en annen verden å stige ut i den klare, rene luften i Eritreas hovedstad Asmara, som ligger på et platå i 2500 meters høyde. På veien fløy vi over forrevne fjell og dype daler, mens tankene gikk til landet som lå under oss.

Etiopia med sine tre tusen års historie har lenge vært et møte-sted for mange raser og religioner. Her møtes muhammedanisme og kristendom, afrikaner, araber og asiat. Europeerne har også satt sine tydelige spor og Asmara er idag en broget blanding av italienerne, jøder, jugoslaver og amerikanere.

To ting springer en umiddelbart i møte ved ankomsten — den orden og renslighet som preger byen og som kontrast til Asia, virker gatene nesten folketomme. En blir minnet om at Afrika er et kontinent som er meget tynt befolket.

Verden husker Etiopias heroiske kamp for friheten i 1936, da et maktesløst Nasjonenes Forbund måtte se på at landet ble erobret

av italienerne. Det var i fjellene rundt Asmara at kampene foregikk da etiopiske og allierte styrker begynte gjenerobringen. I mai 1941 kunne keiser Haille Selassie, som hadde levet fire år i eksil, rykke inn i hovedstaden Addis Abeba.

Keiserens energiske arbeide har på kort tid ført Etiopia gjennom en moderniseringsprosess som det står respekt av, og som har gitt landet en lederstilling i Afrika. I 1955 kunngjorde han en mer liberale forfatning som ga en almen stemmerett. Undervisningen er vel utbygget. Det samme gjelder kommunikasjoner. Det er skapt en moderne — om enn beskjeden — hær, flyvåpen og flåte. Norge ble overlatt ansvaret for oppbyggingen av flåten med base i Massawa i Det røde hav. Svenskene skapte det etiopiske flyvåpen.

På Haille Selassies initiativ ble Organisasjonen for afrikansk enhet (OAU) til, med sete i Addis Abeba. I den senere tid er Keiseren blitt kjent for sine forsøk på å få

fred i Nigeria. Han besøkte krigsområdet siste gang i april—mai år.

Men alt er ikke vel i Etiopia. Det er misnøye med korrupsjon og nepotisme og i landsbyene finnes ennå skrikende fattigdom. Universitetene i både Asmara og Addis Abeba måtte nylig lukkes p. g. a. studenturo. Utenfor Asmara kjørte vi gjennom en sperring vaktet av bevapnede soldater. Etter klokken 18 får ingen bevege seg utenfor byen. Opprørsstyrker kjemper i fjellene mot Keiserens hær og flyvåpen og får støtte utenfra. Det snakkes om en separat eritreisk stat. Avisene er strengt sensurert, men ryktene florerer.

Med dette som bakgrunn var det generalgubernøren i Eritrea, H. H. Asrate Kassa, ba Moralsk Opprustning holde en internasjonal konferanse i Asmara.

Generalgubernøren innbød som sin gjest Rajmohan Gandhi, sønnesønn av Mahatma Gandhi, og sammen med ham femten indere fra

Forts. side 10

Revolusjon ved vold eller gjennom en forandring av menneskene? Elever fra Asmaras høyere skoler taler om sine beslutninger.

Tidligere riksdagsmann James Dickson, Sverige, får spørsmål fra etiopiske studenter.

Fra åpningsmøtet i Expo-hallen. En ser representanter for Eritreas mange raser og religioner.

Femten asiater som fløy over spesielt til konferansen, blir ønsket velkommen av etiopiske studenter.

Europeiske gjester er invitert til middag hos en familie i en av Calcuttas bakgater. I bakgrunnen artikkelforfatteren.

JENS-J. WILHELMSSEN:

Perspektiv på ASIA

Peking-avisen Daily News hevdet nylig at Sovjet-unionen holder på å overføre store flåteenheter fra Middelhavet til Det fjerne østen. Russerne beskyldes for å ville fylle tomrommet som oppstår i det indiske hav når den britiske flåten trekkes ut av Asia i 1971. Det går rykter om at Pakistan vil la de sovjetiske krigsskipene bruke havnene Karachi og Chittagong til bunkring, proviantering etc.

Sikkerhetsproblemene opptar i dag stadig mer spalteplass i Sydøst-Asia. Tre faktorer dominerer bildet:

1. Vestens tilbaketrekning. Det ventes at amerikansk tilbaketrekning fra Vietnam vil følge britisk tilbaketrekning fra Singapore.

2. Kinas makt. Hvordan skal mindre stater kunne sikre seg mot et atom-rustet Kina?

3. Sovjets økende innflytelse. Dette merkes først og fremst i India, som søker Sovjets støtte mot Kina. Men *Peking Daily News* er ikke alene om å peke på at Sovjets ambisjoner kan gå langt videre.

Det er naturlig at de sørøst-asiatiske land ser seg om etter hjelp.

Det er betegnende at Malaysia nylig vendte seg til India og foreslo et nærmere samarbeid mellom de to land i sikkerhetsspørsmål. Indias svar var lite oppmuntrende, og ble skarpt kritisert bl. a. av Indian Express, landets største

avis. Avisen pekte på at Malaysia var det eneste asiatiske land som åpent støttet India da Kina gikk til angrep i 1962.

Likevel er det skjedd en forandring i indisk utenrikspolitikk. Indias blikk rettes mer og mer mot sørøst. Statsminister Indira Gandhis besøk i Australia, Japan og Burma i vinter er betegnende. Det er mange som lenge har sett det beste håp for Asias fremtid i et nærmere samarbeid mellom India, Japan og Australia. Ikke som et anti-kommunistisk sjakktrekk, men som et forsøk på å hjelpe hele området fremover. Særlig har nyhetsmagasinet HIMMAT i Bombay, som redigeres av Rajmohan Gandhi, gått sterkt inn for denne linjen.

Spørsmålet er om disse landene kan utvikle den sosiale, økonomiske og militære styrke som er nødvendig for å sikre deres uavhengighet. Meget vil avhenge av lederne. I enda høyere grad enn hos oss er dette tilfelle i land hvor analfabetismen er stor og demokratiet enda ikke har slått rot.

I en så broket situasjon er det oppmuntrende at mange av Asias statsmenn innser nødvendigheten av en moralsk opprustning. U Nu, Burmas tidligere statsminister, uttalte nylig til en indisk avis at han ville bruke tiden fremover til å spre Moralsk Opprustning i Burma. Indonesias president Suharto sa under en samtale med Rajmohan Gandhi: «Når statsmenn ikke adlyder Gud, lider folkene.» Statsminister Holyoake i New Zealand har igjen og igjen understreket nødvendigheten av at ledere helbreder krefter som hat, frykt og selvishet i stedet for å spille på dem.

Internasjonal politikk beherskes i skremmende grad av prinsippløs hestehandel, chauvinisme og maktmisbruk. Statsmenn som baserer sin politikk på moralske prinsipper og adlyder samvittighetens stemme kan skape fred. Hvis Asias ledere gjør seg til pionerer for en moralsk opprustet politikk, kan de ikke bare trygge sine egne lands fremtid. De kan bringe inn en ny faktor i spillet mellom maktblokkene.

UNGE LEDERE TRENES

«Studentene skylder på professorene. Professorene skylder på studentene. Begge skylder på politikerne. Men kan studentene lære

Burmas tidligere statsminister, U Nu, besøker MRA's nye asiatiske senter i Panchgani, India, sammen med sin hustru, sønn og datter. Til venstre R. D. Mathur, som leder sentrets virksomhet.

kunsten å mobilisere både profesorer og politikere i kampen for å bygge et nytt India og Asia?

Du er invitert til å ta del i den mest fascinerende studentkonferanse du noen gang har hørt om eller tatt del i.»

Slik begynte innbydelsen til en konferanse som fant sted i Panchgani, Moralsk Opprustnings nye indiske treningssenter, fra den 10. til den 24. mai.

150 studenter fra 13 universiteter kom. Ettertrykket lå ikke på hvordan student-problemer kan løses, men på hvordan studenter kan bidra til å møte Indias og Asias akutte behov.

Det betydde i første rekke å bringe teori og praksis i overensstemmelse. «Vi fordømmer politikerne fordi de bruker uærlige midler i valgkampene,» sa en student fra Bombay. «Men studentvalgene i en rekke av våre universiteter er like korrupte.»

Formannen for studentene ved det medisinske college i Ahmedabad fortalte hvordan han hadde spilt på motsetningene mellom stu-

denter fra forskjellige landsdeler for å bli valgt. Han skrev brev til noen av dem og fortalte at han fra nå av ville prøve å bryte ned skillene og gjennomføre valg etter helt andre kriterier.

Stor interesse vakte en professor som tilsto at han ofte bedømte innleverte oppgaver etter kvantitet, uten å ha lest dem ordentlig. Han forpliktet seg til å kjempe for en ny holdning blant professorene.

En Maharajas sønn fortalte hvordan hans fars tyranniske hold-

ning hadde gjort ham bitter og innesluttet. Han skrev og ba om tilgivelse for sitt hat. På dette nye grunnlaget mente han at han kunne gjøre mer for å overbevise sin far om å rette på de sosiale misforhold som hersker i landsbyene omkring dem.

Studenter fra Bombay, Agra, Nagpur, Bangalore og Colombo (Ceylon) besluttet seg til å iscenesette skuespill på sine universiteter, som kunne spre Moralsk Opprustnings idéer.

Andre besluttet seg til å ta kontakt med og forsøke å forandre lederne for «Shiv Sena», et fanatisk parti som forårsaket alvorlige uroligheter i Bombay i vinter.

En arkitekt-student pekte på at en løsning av konflikten mellom India og Pakistan ville frigjøre veldige krefter i begge land. Flere av studentene besluttet seg til å gjenoppta kontakten med slektninger i Pakistan, og til å gjøre en aktiv innsats i India for å bygge bro.

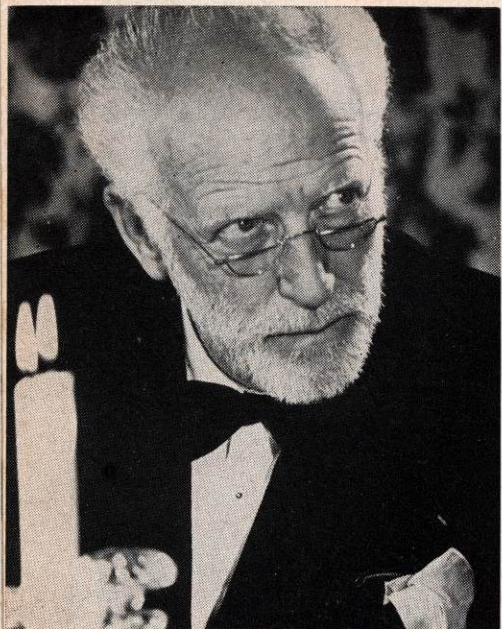
Til slutt ble det lagt detaljerte planer for en konferanse i septem-

Y. B. Chavan, Indias innenriksminister, takker for en spesiell sang som et internasjonalt kor sang for ham på hans morsmål, maharati. Chavan avlegger et kort besøk ved MRA-sentret i Panchgani.

ber-oktober. Til denne vil studentene arbeide for å bringe særlig professorer og politikere.

De indiske folkegruppene i Sør-Afrika, Kenya, Mauritius, Fiji, Singapore og Malaysia var representert ved studenter som tar sin utdannelse ved indiske universiteter.

Josiah Swinyard, den rike gamle forretningsmannen som venter på døden, spilles i filmen av Cyril Luckham.

En film om vitenskapens mulighet til å overvinne døden — og menneskets kamp for å finne en mening med livet.

«Jeg tror ikke på noe annet enn det jeg kan bevise,» sier professor Esteban Zoltan (ved enden av bordet, spilt av Clement McCallin) til sin svigerfar på hans fødselsdag. De øvrige tilstedeværende er Becky Zoltan (Harriette Johns), dr. Sylvester, Zoltans assistent og dr. Tarquin, familiens huslege (Bryan Coleman).

«Om noen år kommer det til å være mulig for oss å konservere menneskeliv, ja menneskets ungdom, på ubegrenset tid. Jeg tilbyr deg ditt liv i bytte for dine penger, Josh. Jeg tilbyr deg å smake frukten av det treet i Eden som Gud forbød Adam å spise av — Livets tre.»

Replikken fremføres av professor Esteban Zoltan i den nye filmen etter Peter Howards siste skuespill, Happy Deathday, som nettopp har hatt en prøvefremvisning i Norge.

Josh er Josiah Swinyard, professor Zoltans svigerfar, den gamle forretningsmannen som har skapt seg en formue på alle slags hudpreparater og universalmedisiner, og som nå lider av en sykdom som kan lede til døden hvilket øyeblikk som helst.

Josiah Swinyard avviser bryskt Esteban Zoltans tilbud. Han har bygget sitt liv på en sterk gudstro og anser svigersønnens eksperimenter som en utfordring til Skaperen.

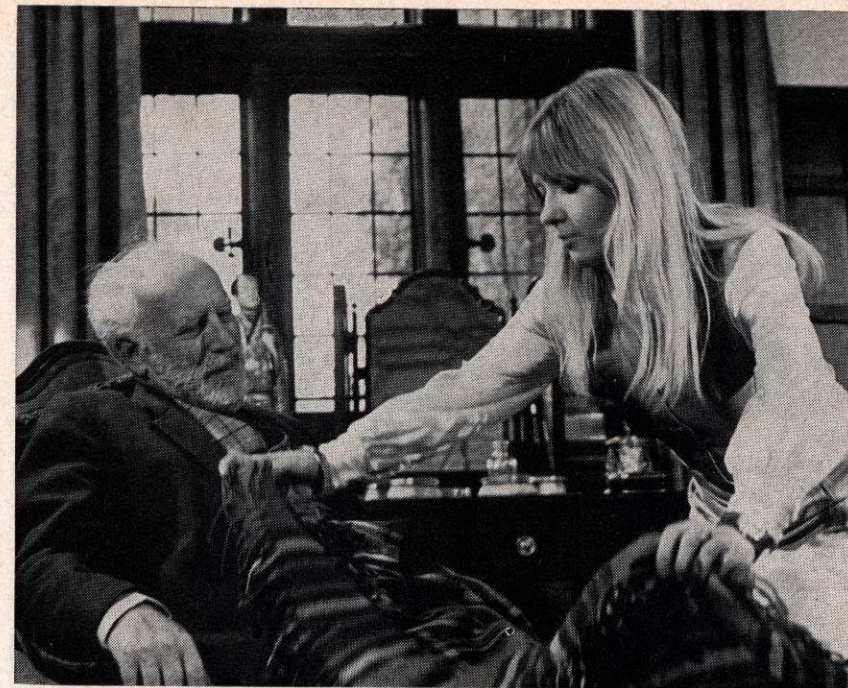
Midt imellom Josh Swinyard og Esteban Zoltan står tenåringsen Jetta, Estebans datter og Josiahs elskede datterdatter. Hun er den eneste han vil leve videre for. Jetta er en representant for jetalderens moderne menneske, ensom og forvirret i en verden der gamle verdier mister sin mening og de nye ikke holder hva de lover. Men hverken Josh eller Esteban kan hjelpe henne.

Konflikten mellom en tro som ikke leder til en radikal forandring av menneskenes kår og livsmønstre på den ene side og et vitenskapelig livssyn som står hjelpeløs overfor de motstridende kreftene

på ondt og godt i den menneskelige natur, går som en rød tråd i dette fascinerende drama.

Filmingen av Happy Deathday ble gjort mulig ved et initiativ fra unge vitenskapsmenn over hele Europa og deres appell om en innsamling av de 45 000 pund som filmingen kostet, ble hørt av leger, lærere og andre i mange land, deriblant Norge, nesten hele summen er nå kommet inn.

«Vi befinner oss i begynnelsen av en veldig motsetning mellom den medisinske vitenskap og etikken,» sier en av initiativtagerne til filmingen, den unge engelske mikrobiologen Brian Hamlin. Filmen kommer til å bli en verdifull hjelp midt i denne konfrontasjonen. Den gir ingen patentløsninger, men den stiller spørsmål, sprenger istykker myter og klargjør tenkingen.»

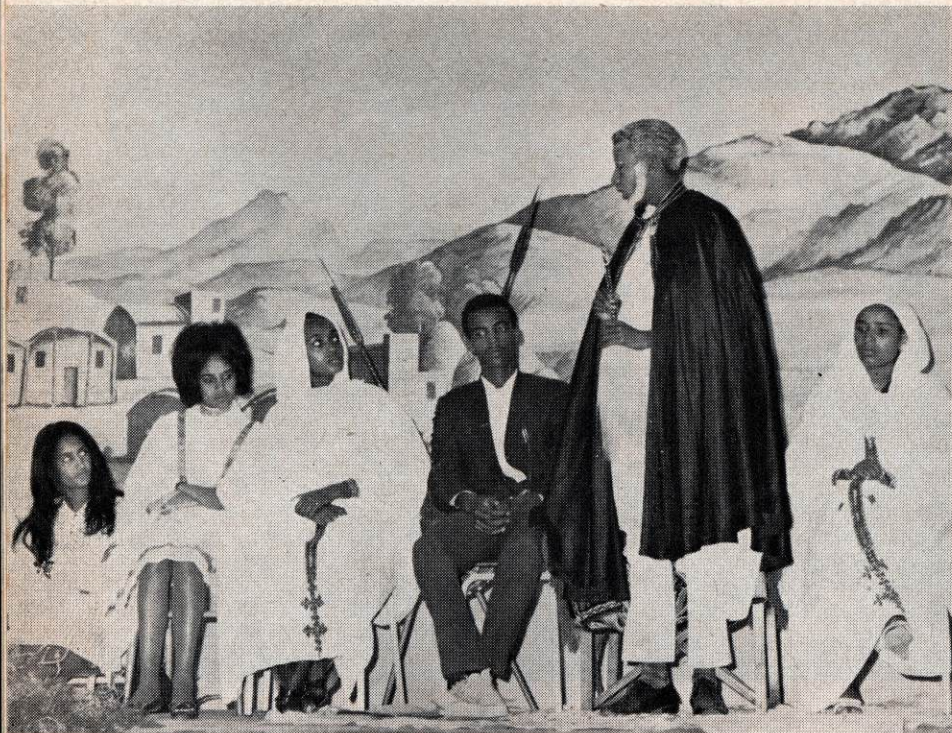
«Jeg hater ikke deg, morfar,» sier Jetta (Yvonne Antrobus) til Josh. «Det er bare det at avstanden mellom gamle og unge virker så stor nå for tiden.»

TIL LYKKE MED DØDSDAGEN

Dr. John Sylvester (Harry Baird) får professor Zoltans vurderinger til å ryste i sine grunnvoller.

«Esteban, du hater den Gud jeg elsker. Og jeg formådde aldri å elske deg tilstrekkelig til å vende ditt hjerte mot himmelen,» sier Josh Swinyard, i et øyeblikk av innsikt, til sin svigersønn, professor Zoltan.

Fra premieren på «Jeg er den tredje» i Asmara Teater, skrevet og spilt av studenter, på deres eget språk Tigrinia.

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

**Førstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse**

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne: 1-2 tabl. ad gangen
inntil 4 ganger daglig.
Barn: ½-1 tabl. ad gangen.

Welfa

**- også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!**

På apotek - uten resept.
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S-OSLO

BARRIERER... Forts. fra side 5

MRA's asiatiske senter Panchgani. På et tidspunkt da mange afrikanske stater vil ha asiaterne bort fra Afrika, var dette en oppsiktsvekkende og modig handling. Generalguvernøren ønsket å bygge en bro av vennskap og samarbeide mellom Afrika og Asia og han ville at afrikanere og asiater skulle planlegge sammen for verdens moralske opprustning. 20 nasjoner møttes i Asmara.

Fru Kezio Fashina som i mange år satt i bystyret i Lagos og organiserte kvinnene i Nigerias selvstendighetskamp, ledet en delegasjon fra Nigeria og Biafra. Et større program for Nigeria med filmer og skuespill blir nå forbedret av biafranere og nigerianere sammen.

Sudan var representert ved landets generalkonsul og Sayed Mohammed el Mahdi fra den ledende politiske familie i landet.

Til konferansen kom det hilsningstelegrammer fra Shahan av Iran, president Makarios og ledende tyrkisk-kyprioter, generalsekretær Hassouna i Den arabiske liga og andre statsmenn.

I utkanten av Asmara ligger det nye Expo, et moderne utstillingsområde. Det var nå stillet til rådighet for konferansen og her fant det hver formiddag sted møter som var åpne for publikum. Ettermiddagene ble brukt til besøk i skoler og til kontakter med befolkningen. De internasjonale deltagere besøkte i løpet av en uke ca. 20 folkeskoler og høyere skoler og talte til mer enn 15 000 elever. Politisjefen arrangerte en aften for alle politioffiserene, og det samme ble gjort for offiserene i hæren og flyvåpenet.

På et møte i den etiopiske kirken, som er verdens eldste, ble hovedtalen holdt av Rajmohan Gandhi. To tusen mennesker i alle aldre satt samlet ute under den afrikanske stjernehimmel og lyttet intenst til det som ble sagt. Kveldene var ellers satt av til teater og film-forestillinger i det italiensk-pregede Teatro Asmara. Særlig oppmerksomhet vakte skuespillet *Den glemte faktor*, som ble fremført av indere og ceylonesere.

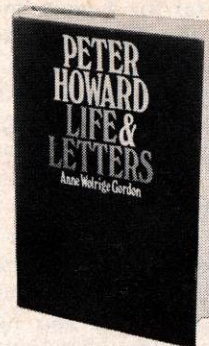
Vi fikk også oppleve premieren på et nytt skuespill skrevet og spilt av 30 gymnasiaster på deres eget språk. I et farverikt afrikansk miljø ser vi hvor raskt forandring kan komme til Afrikas problemer når mennesker forvandles og gripes av en revolusjonær idé.

«Forene unge og gamle i et program mer radikalt og effektivt enn vold», var temaet for et møte i Expo-hallen.

Alemseghed Turuneh, elev ved Prins Mekonnen gymnas, talte sammen med 54 gymnasiaster fra seks skoler og lærerskoler. «Alle vi her har besluttet å bli en del av helbredelsen istedet for sykdommen.» En elev fortalte om hvordan han hatet de indiske lærerne på skolen og tenkte at de var kommet til landet bare for å tjene penger. Han ba sine lærere om unnskyldning. Vise-rektor ved skolen, selv en inder, sa at dette hadde forandret radikalt forholdet mellom lærere og elever.

Personlig må jeg si at jeg ikke noen gang har sett Moralsk Opprustning spre seg så fort og gripe så dypt som i disse dagene.

Sturla Johnson.

Peter Howard — Life and Letters, av Anne Wolrige Gordon, Hodder & Stoughton; kr. 45,—, 318 s.

N.B.: De kan bestille boken «Peter Howard — Life and Letters» hos norske bokhandlere. Endel av de større forretningene har allerede fått den tilsendt.

Uppigard Turisthotell, Bolkesjø (over).

Lektor Jon Henden (t. v.).

«Sport» mellom slagene (under).

„DET VIKTIGSTE I VERDEN“

Av U NU, tre ganger statsminister i Burma

Å lese «Life and Letters» har vært en stor opplevelse — like stor som det var å treffe Peter Howard selv. Hans brev gir en sann innsikt i hvordan den mannen var som tenkte disse tanker og skrev disse ord.

For meg har det vært et stort pluss å ha kjent Frank Buchman og Peter Howard. Det at jeg lærte å kjenne deres særpreg og deres kvalitet, og hvordan de kom til å bli slik, har vært meg en stor hjelp til å forstå og verdsette MRA.

«Life and Letters» er en nyttig

bok. Det er en god bok fordi den tegner et bilde av Peter Howard som han virkelig var. Jeg kan ikke forestille meg ham som anti-noe eller noen. Han var et helt ut positivt menneske — like positiv som de fire absoluttene han skattet så høyt.

Han sier et sted at han følte seg del av en bevegelse som tar fatt på de viktigste spørsmål i verden. Vi som har slåss med tyranni, umoral, hat og krig praktisk talt hele vårt liv, kunne ikke være mer enig med ham.

KONFERANSE PÅ BOLKESJØ

«Jeg tror det vil bli helt avgjørende for utviklingen vi er i — eller håper å komme i — at vi greier å geare over fra desperasjon til inspirasjon,» understreket kallskapellan Inge Mannsåker i et foredrag i pinsen. Han talte på en konferanse for Moralsk Opprustning på Bolkesjø, og emnet var «Det nye mennesket i voldens tidsalder».

Mannsåker hevdet at en ensidig opplysningskampanje for å «vekke menneskene til å se hva klokken er slagen for vår klode» kan ha den virkning at menneskene blir mentalt lammet av angst for hva som ligger foran og at de «stenger av informasjonskanalene». Folk må også møte et positivt tilbud, en visjon — og inspirasjon — for hvordan de selv kan være med på å forandre verden.

Omkring hundre mennesker var samlet i den vakre Telemarksbygda. Flere av dem var lærere som drøftet skolens målsetting og behov. Lektor Jon Henden fra Manglerud ungdomsskole talte om «Oppdragelse til globalt ansvar» og la fram interessante erfaringer som han har høstet i klassen sin.

Lege Sturla Johnson, som kom direkte fra et tre måneders opphold i India og Øst-Afrika, redagerte for «Hva vi kan gjøre for Asia og Afrika».

Norsk deltakelse i de internasjonale konferansene i Caux i sommer ble drøftet. Et charterfly vil bli arrangert i forbindelse med pedagogkonferansen i august. Mange vil også være med på ungdomskonferansen i juli.

klippet

NÅR MISJONEN GIKK UT TIL folkeslag eller grupper som kulturtelt og religiøst sto på et primitivt trinn, var oppgaven etter gammelt skjema ikke uløselig. Vanskeligere stillet saken seg for India-misjonærer som kontaktet bærere av en edel tradisjon og dyp religiøs livsinnstilling, misjonærer som omgikk personligheter som Rabin-drath Tagore og Mahatma Gandhi — for å ta et par kjente navn som eksempel. Det lot seg ganske enkelt ikke gjøre å si til slike hedninger at de ville gå fortaapt hvis de ikke omvendte seg og lot seg døpe som kristne. Misjonærene var tvunget til å revurdere hele misjonsopplegget. Disse hedninger var jo ikke hedninger, ja, de var — hvis det å være en kristen var å ha Jesu ånd — bedre kristne enn mange av dem som skiltet med kristennavnet:

(Det er interessant å merke seg hvor nær Moralsk Opprustning-bevegelsen står de prinsipper som ligger til grunn for et misjonsopplegg av denne art.)

Morgenbladets kronikk
5. november 1968:
Pastor K. Normann:
«Det annet Vatikankonsils
viktigste erklæring».

I VÅR UNGDOMS SOSIALISME var det innebygd en visjon om et klasseløst samfunn, ikke bare økonomisk, sosialt og politisk, **men også på kulturens område**, fundert ut fra den erkjennelse at alt skapende arbeid er kultur, og at menneskene helt fra ursamfunnet i tidenes morgen har vært tvunget til å omskape og foredle naturen for i det hele tatt å overleve som vesen på jorda. Kulturen er med andre ord i sitt utspring, ikke en eksklusiv, eller bare en estetisk verdi, men en **etisk** kvalitet, uavhengig en bestemt klasse eller elite, alene knyttet til mennesket som art. Overførte vi så dette på den politiske historie, fant vi at også arbeiderklassens frigjøringsverk — avkledd hele det marxistiske dogmeapparat — opprinnelig var et etisk opprør mot urettferdigheten i klassesamfunnet.

Arbeiderbladets kronikk
20. mai 1969:
Magne Thorsen:
«En glemt visjon?»

OG SÅ ENDELIG: HVA GÅR DE ut på — idéene fra Eidsvoll 1814? Det er et videnskapelig spørsmål som lar seg besvare med sikkerhet — ut fra Eidsvolls-grunnloven og de drøftelser som førte frem til den. En bærende tanke var prinsippet om de evige, naturgitte og ufortapelige menneskerettigheter, en rettsidé som har røtter både i gresk filosofi og i Nytestamentet og som nå, etter den siste krig, har fått en sann renessanse — idet det gjaldt å gjøre opp med forbrytelser som ingen lovbok hadde kunnet forutse. Og ut fra tanken om menneskerettighetene sprang en rekke grunnlovsbestemmelser som i det enkelte garanterer individets frihet og ukrenkelighet, likhet for loven, humanitet, menneskeverd — alt det som skaper den statsform vi kaller demokrati.

Men da blir det plutselig tindrende klart: Dette er tanker som den dag i dag har sin fulle aktualitet! Vi må bare med alt mulig ettertrykk tilføye: Det er ikke verdier som vårt lille folk så å si skal godgjøre seg

med, enn mindre rose seg av. Vi har ansvaret for å være med på å føre dem til seier i verden — verdier på marsj! Det er altså ikke 17. mai-idéene som skal forandres, det er vi selv, vår egen begrensede innstilling! Det er vår ansvarsfølelse, vårt ansvarsområde som må radikalt utvides.

Når der tales om ansvar for verden, da går tanken gjerne til de såkalte U-land og til materielle hjelpeaksjoner. Og den hjelp kan og bør økes. Men det er ikke **gjort** med en økonomisk innsats! Vi har, i vår vulgærmaterialistiske tankegang, lett for å glemme følgende faktum: De to folk som fremfor alle andre har satt sitt preg på historiens gang, jøder og grekere, var **små** folk (grekerne var ikke engang noe folk), og deres revolusjonerende innsats var av rent **åndelig** art, den virket som en utfordring ved eksemplets makt. **Eksemplet** er den måte hvorpå åndsverdier kan videreføres. De kan ikke formidles og utbres gjennom makt og tvang. Og — det som blir lærdommen for oss: De små nasjoner har den fordel at deres innsats ikke så lett kan mistenkes for å kamuflere maktpolitiske hensikter. Vi skal være glade for at vi f. eks. har en nasjonaldag som ikke minner om makt og militære bedrifter, men om idéers og verdiers gjennomslagskraft.

Aftenposten 19. mai 1969.
Professor dr. philos Eiliv Skard: «Verdier på marsj»,
tale ved Studentersamfundets festmøte i Aulaen 17. mai.

JEG SYNES DET ER SYND I EN tid da demokratiet trues av ytre fiender, både i den ene og den andre verdensdel, og i en tid da menneskeverd har så liten verdi i mange land, at demokratiet i den form vi har skapt det her i Norden skal utsettes for hån og angrep og mistillit i våre egne land. Det demokratiet i dag trenger, er vern. Det er bare menneskene i de demokratiske land som kan utgjøre dette vern.

Guttorm Hansen i
«Synsvinkelen», Aktuell.

Kort nytt

Noen dager tidligere ble *Det er tillatt å lene seg ut* oppført i St. Nazaire, som er sentrum for fransk skipsbygningsindustri. Selskaper som anses som «barometer» for Frankrikes økonomiske og sosiale liv, hadde en rekke representanter til stede under forestillingen.

PETER HOWARDS FILM VISES FOR GEISTLIGE

Roma: Over 300 katolske prester fra 30 afrikanske og asiatiske land så filmen «Mr. Brown Comes Down the Hill» i kollegiet *de Propaganda Fides* Aula i Roma. Korrespondenten Fred Ladenius fra Vatikanets avis *Osservatore Romano* holdt en innledende tale.

TYRKIA VIL SENDE REPRESENTANTER TIL CAUX

Ankara: Tyrkias president og statsminister mottok nylig representanter fra Moralsk Opprustning for å drøfte tyrkisk deltagelse i verdenskonferansene i Caux i sommer.

WESTMINSTER THEATRE

London: Fem millioner briter kunne lese kritikken over Alan Thornhills *High Diplomacy* morgenen etter premieren den 5. juni. «Det er en usedvanlig musical», skrev *Daily Mirror*. «Skuespillernes prestasjoner gjør den sprudlende. Muriel Smith har skjønn stemme.» Den største kveldsavisen, *Evening News*, skrev at *High Diplomacy* er «kvikk, elegant, melodios og med tindrende renselig humor.» BBC intervjuet negersangerinnen Muriel Smith tre ganger i løpet av 48 timer og spilte opptak helt fra den første Broadway-suksessen hennes, *Carmen Jones*.

Ambassadører fra ti land overvar premieren.

TYSK OPPFØRELSE

Berlin: Gruvearbeidere fra Ruhr oppførte Peter Howards *Stigen* i den tidligere hovedstaden 13. juni.

MRA-FILM

Haugesund: Ca. 300 haugesundere så filmen *Avgjørelse ved midnatt* i begynnelsen av mai.

PEDAGOGKONFERANSE MED BRED NASJONAL STØTTE

Wellington: En MRA-konferanse for pedagoger og oppdragere ble åpnet av New Zealands minister for vitenskap og fiske, den 15. mai. Opposisjonens leder talte også ved åpningen og undervisningsministeren var en av hovedtalerne under konferansen.

BEGYNNELSEN AV SOMMERENS PROGRAM

Caux: Åpningssesjonen for sommerens konferanser samlet representanter fra 31 land, blant dem ambassadørene fra Egypt og Lebanon og en delegasjon fra Sør-Tirol.

I en hilsen til konferansen fra Tyrkias statsminister het det bl. a. at generasjonsmotsetningene ødelegger menneskenes håp for fremtiden, på samme måte som det økende svelget mellom rike og fattige land er en fare for freden og faktisk også for den menneskelige rases fortsatte eksistens.

«En moderne filosofi som får sin styrke fra enkeltindividenes tro og idéer, kunne forvandle verden. Det vil bli skapt et nytt moralsk klima der menneskeheten vil bli imun mot hatfylte konflikter og forenet ved ærlighetens og kjærlighetens bånd,» het det i budskapet.

NORSK DELTAGELSE

Oslo: Norske pedagoger har bestilt et 97-seters charterfly for deltagere ved konferansen i Caux i første halvdel av august. Reise og opphold vil komme på tilsammen ca. 950,— kr.

Over 20 norske aviser har bragt nyheten om åpningen av verdenskonferansene i Caux.

FRANSK INDUSTRIOMRÅDE FÅR BESØK AV EUROPEISK SHOW

Nantes: Havnearbeidere og folk fra byens fabrikker satt side om side med studenter fra Nantes universitet under en forestilling av *Det er tillatt å lene seg ut* den 21. mai. Distriktets politiske liv var representert ved senator Guillard sammen med medlemmer av bystyret, embedsmenn fra handelskammeret, samt flere ledende skolefolk. Biskopen av Nantes hadde samme dag tilbragt mer enn en time med skuespillerne i showet.

Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene

A SABA
TØNSBERG

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S
Rådhusgt. 3, Oslo 1

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Gi barna

FFF
(FUHR FLYTENDE FRUKT)
SUNN
NÆRENDE
VITAMINRIK
RÅ EPLE/AFT - GIR HELSE OG KRAFT

EN SAK ÄR **S**-SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett
som provats och S-märkts efter de nya
normer som Semkos normutskott fast-
ställde den 7 december 1967.

MIBO har transformator, vilket gör att
alla elektriska komponenter drives med
24 volt.

MIBO har förbränningsugn i eldhärdig
keramik och är försedd med efter-
brännkammare. Denna ger en tempe-
ratur på över 1 000 grader, vilket gör
att även gaserna antändes och för-
brännes. (Ni slipper filter.) Övriga för-
bränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters
önskemål om separat sanitär- resp.
förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad
plast och programverk som automatiskt
styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt.

ELEKTRO
MIBO
AKTIEBOLAG
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

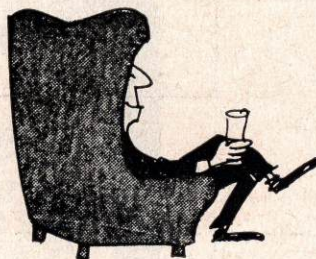
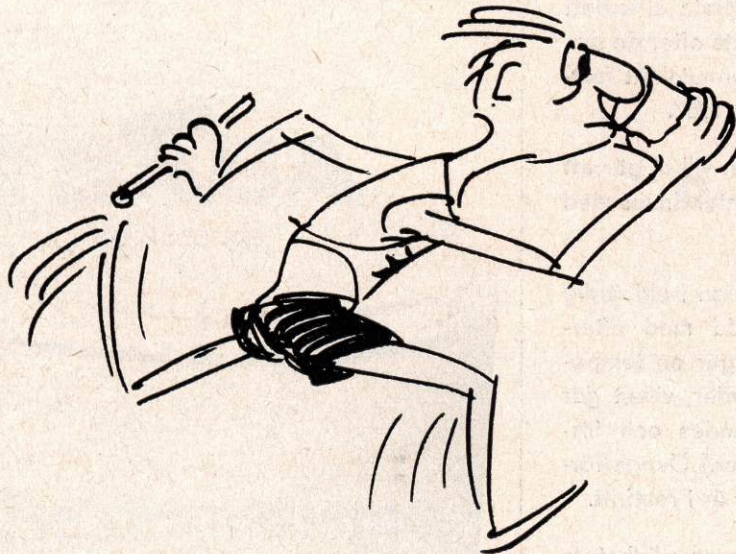
Namn

Adress

Postadress

NVIB 3/69

Mr. Lemon Lime

E.

OPPFRISKENDE EKTE
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Göteborgs Frihavn